

11 Ocak 2018

CAPPADOX 2018, “SESSİZLİK” TEMASI İLE GENİŞLİYOR

Müzik, çağdaş sanat, gastronomi ve açık hava disiplinlerinin bir araya geldiği etkinliklerde yerel ve ulusal yaratıcıları, tüm dünyadan katılımcılarıyla buluşturan Cappadox’un bu yılki teması **“Sessizlik”**.

Cappadoxluların ve Kapadokyalıların yoğun ilgisi üzerine 6 güne uzatılarak Volkswagen ana sponsorluğunda 14 – 19 Haziran tarihlerinde yapılacak Cappadox 2018, bu eşsiz coğrafyada katılımcıları sessizliği duymaya davet ediyor.

"Sessizlik" Üzerine

Kelimelerin gücünü kaybettiği “hakikat-sonrası” bu dönemde, sessizlik hangi anlamları barındırabilir?

Sessizlik bir ruh hali midir? Yoksa fikir değişikliği mi?

Veya, seslerle dolu bir dünyada sükunet ya da huzur arayışı mı? Bir kaçış mı?

Daha derin içgörülere bir davet midir? Dilin ve anlamın sınırlarında, dünyayı temelden anlayabilmek için bir farkındalığa mı teşvik eder?

Korku mudur? Baskıdan mı kaynaklanır?

Sessizlik bir müdahale midir, bir kırılma mı, yoksa duraksama mıdır? Türkçe’de bu kelime “ses-siz” diye okunur. Gerçekten mutlak sessiz bir ortamı deneyimlemek mümkün müdür?

Genelde, rastgele çevresel sesleri tasvir etmek için kullanılan sessizlik, pek çok farklı ve zıt çağrışımlar ve mecazi anlamlar içerir. Bir iletişim biçimi ve özel bir ifade tarzıdır. Sessizlik onaylama anlamına da gelebilir, itiraz da olabilir. Keder de ifade edebilir, dehşet, utanç veya öfke de; aynı zamanda da, kabul, saygı, samimiyet ve neşeye de gönderme yapar. Veya şunlar da olabilir:

“... derin bir depresyonun uyuşmuşluk halidir; konuşmada nezaketi esirgemektir; ağır işkence altında, yoldaşlarının isimlerini vermeyi reddeden siyasi mahkumun cesur sessizliğidir; polis devletinde sürekli göz hapsinde yaşamak zorunda olan

vatandaşların temkinli sessizliğidir; ürkekliğin sessizliğidir; derin düşüncelere dalanların sessizliğidir; ibadet edenlerin sessizliğidir...”¹

Sessizliğin mutlak olmadığını düşünen John Cage, “Boş uzam veya boş zaman diye bir şey yoktur. Her zaman görülecek ve duyulacak bir şeyler vardır,” der.²

Cage, rastlantısal müziğinde zamansallığı inşa ederken sessizliği tam da merkeze oturtur. Bu yaklaşımını, 1952’de, çığır açan performansı 4’33” (4 dakika 33 saniye) ile radikal bir noktaya taşır. Dinleyiciler, “mutlak” sessizlik içinde konser salonunda oturmuş Cage’in yeni bestesinin dünya prömiyerini beklerlerken, çıkardıkları istemsiz sesler bestenin kendisini oluşturur. Sessizlik, genellikle, bir performansın başını veya sonunu belirler, ancak 4’33”’de, performansın ta kendisidir. Notasız ve çevresel seslere işaret eden 4’33”, çevremizle (ve de kendimizle) ilgili bilinçli bir farkındalığa çağırır.

Aklın kıyısında ortaya çıkan sessizlik, bir yokluğun varlığına da işaret edebilir, söylenemeyene veya temsil edilemeyene de.

Yahudi Soykırımı’ndan sonra, “Auschwitz’den sonra şiir yazmak barbarlıktır,”³ diyen Alman düşünür Theodore W. Adorno, aynı zamanda da, “İzdirabın sesini duyurmak her hakikatin önkoşuludur” der. Adorno için sessizlik, tarihte bir kırılmayı imlerken, aynı zamanda da insanın gerçeği söyleme dürtüsünü baskılayan bir duruma da işaret eder. Benzer biçimde Michel Foucault da, sessiz kalma eyleminin kendisinin baskı içerdiğini öne sürer.⁴ Öte yandan, Susan Sontag ise, medya hakimiyetindeki kültüre atıfla, dilin itibarı düşerken, sessizliğinkinin yükseldiğini belirtir.⁵

Peki, o zaman, sessizlik nedir? Nasıl düşünülebilir?

Küratörlüğünü Fulya Erdemci ve İlgin Deniz Akseloğlu’nun (Yardımcı) üstlendiği Cappadox 2018’in çağdaş sanat programı, **14 Haziran – 9 Temmuz 2018** tarihleri arasında ziyaret edilebilecek.

¹ David Michael Kleinberg-Levin, Before the Voice of Reason: Echoes of Responsibility in Merleau-Ponty’s Ecology and Levinas’ Ethics, Suny Press, 2008, s.100

² John Cage, Silence, Wesleyan University Press, 1961, s.8

³ Steven L Bindeman, Silence in Philosophy, Literature, and Art, Koninklijke Brill NV, Leiden, 2017 ss.130-131

⁴ a.g.e. s.130

⁵ a.g.e. s.22

****Cappadox bir Pozitif deneyimidir.***

Fotoğraf: Furkan Temir

Nermin Er, Dinle Serisi, 2017

Sanatçının, işbirliğinde bulunanların ve Cappadox'un izniyle

www.cappadox.com

facebook.com/CappadoxFestival/

instagram.com/cappadox/

twitter.com/CappadoxFest

Bilgi için: Cansu Önder | Artı İletişim Yönetimi | 0533 312 91 82 | pozitif@artipr.com.tr